

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 9P/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2620200957
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škrovanová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2020:2620200957.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica samosudkyňou Mgr. Katarínou Škrovanovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: D. V., nar. XX.XX.XXXX a B. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti matky: T. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Š. XXX a otca: M. V., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D., T. XXX/XX o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom za účasti okresného prokurátora takto

rozhodol:

Maloleté deti D. a B. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení deti zastupovať a spravovať ich majetok a otec je povinný platiť na maloletú D. výživné vo výške 60 € mesačne a mal. B. výživné vo výške 40 € mesačne splatných vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, s účinnosťou od 7.4.2020.

Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 7.4.2020 do 30.9.2020 vo výške 400 € sa otcovi povoľuje splácať v splátkach po 50 € mesačne, splatných spolu s bežným výživným, pričom prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

Súd schvaľuje rodičovskú dohodu tohto znenia:

„Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou D. každý párny týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., pričom otec je povinný v určený čas si dieťa vyzdvihnúť a následne v určený čas dieťa matke vrátiť v mieste trvalého bydliska maloletého dieťaťa s tým, že matka je povinná dieťa na stretnutie s otcom riadne a včas pripraviť, dieťa otcovi včas odovzdať a následne ho včas prevziať.“

Styk otca s maloletou B. sa ponecháva na dohode rodičov.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa svojím návrhom podaným na tunajšom súde dňa 7.4.2020 domáhala úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom D. a B.. V návrhu uviedla, že s otcom detí nie sú manželia. Od 1.11.2019 nežijú v spoločnej domácnosti, otec na výživu detí vôbec neprispieva. Matka je na rodičovskej dovolenke, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a rodinné prídavky vo výške 319,90 €, z čoho nie je schopná pokryť všetky potreby detí. Matka žiadala, aby súd zveril deti do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal na platenie výživného vo výške 150 € na Sofiu a 130 € na B.. Styk otca s deťmi navrhla uskutočňovať za prítomnosti matky po dohode rodičov.

2. Otec so zverením detí matke súhlasil, styk s deťmi žiadal neupravovať, nesúhlasil s výškou výživného navrhnutou matkou s poukazom na to, že je nezamestnaný a sám má existenčné problémy.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, rodnými listami detí, správami od ÚPSVaR Senica, od Mesta Senica, od bývalých zamestnávateľov otca, od polície, výplatnými páskami otca a ponukou práce z webovej stránky a zistil tento skutkový stav vecí:

4. Matka s deťmi sa zo spoločnej domácnosti, ktorú dovtedy viedli s otcom detí, odsťahovala v novembri 2019, ako uviedla, otec ju zbil. V marci 2020 si našla priateľa, s ktorým v súčasnosti žije aj s deťmi v spoločnej domácnosti, od 17.8.2020 majú matka aj maloleté deti u priateľa matky nahlásený aj trvalý pobyt. Na bývanie priateľovi neprispieva žiadnou sumou. Predtým žila s deťmi v jednoizbovom mestskom byte, za ktorý platila 180 € mesačne (nájomné, elektrina, plyn), za vývoz odpadu 88,50 € ročne. Matka je na rodičovskej dovolenke, od 27.11.2019 poberá rodičovský príspevok, ktorého výška v roku 2019 bola 220,70 € mesačne, v roku 2020 je 270 € mesačne. K tomu poberá prídavky na dve deti, v roku 2019 ich výška bola 48,68 € mesačne, v roku 2020 je to 49,90 € mesačne. Pred nástupom na materskú dovolenku s prvou dcérou pracovala ako poštová doručovateľka so zárobkom cca 500 - 600 € mesačne, medzi materskými dala výpoveď. Od podania návrhu otec zaplatil na výživnom 180 €, trikrát dal matke 60 €, teda po 30 € na každé dieťa. Matka uviedla, že sa snaží s touto sumou vyjsť. Maloletá D. u otca už niekoľkokrát strávila víkend, aj s prespávaním, všetko bolo v poriadku. Maloletá B. s otcom sama nechce byť, je ešte maličká. Deti sú zdravé, maloletá D. navštevuje od septembra 2020 materskú školu, kde matka platila na začiatku roka sumu 50 €. Za škôlku bude platiť 12 € mesačne, za stravu v škôlke cez 20 € mesačne.

5. Otec žije sám vo veľkom jednoizbovom mestskom byte, nájomné je 203 € mesačne, za elektrinu platí otec 53 € mesačne, za TV 11 € mesačne a za internet a mobilný telefón platí 23 € mesačne. Stravuje sa u rodičov. Otec je nezamestnaný, od 7.11.2019 evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Posledné zamestnanie otca vo firme S. s.r.o. bolo ukončené dohodou podpísanou dňa 6.11.2019, z dôvodu nadbytočnosti. Skutočnosť, že zamestnávateľ nemal pre otca prácu, potvrdil sám zamestnávateľ. Zárobok v priemernej mesačnej výške 402,82 € u zamestnávateľa S. s.r.o. doložil otec výplatnými páskami za obdobie 7-10/2019. Hrubá mzda bola dohodnutá vo výške 580 € mesačne. U tohto zamestnávateľa otec vykonával rôzne pomocné práce v stavebníctve, robil aj vodiča. Následne otec poberal dávky v nezamestnanosti, v júni 2020 mu bola vyplatená posledná dávka. Tieto dosahovali 290 - 300 € mesačne. Predtým bol otec od 3.7.2018 do 9.5.2019 zamestnaný u zamestnávateľa T. + s.r.o., kde podľa potvrdenia od zamestnávateľa zarábala cca 443,04 € v čistom mesačne, zamestnanie bolo ukončené dohodou dňa 9.5.2019, ako uviedol otec, dôvodom bol nástup do nového zamestnania v spoločnosti S. s.r.o. Otec uviedol, že si prácu hľadá, zatiaľ márne. Je vyučený ako čašník, túto prácu ale nikdy nevykonával. Otec nemá iné vyživovacie povinnosti.

6. Súd zistil, že na webovej stránke profesia.sk sa nachádza aktuálna ponuka práce na pozícii čašník v kúpeľoch v Smrdákoch, s ponúkaným zárobkom 696 € brutto mesačne. Na otázku na otca, či tento o uvedenej ponuke ako vyučený čašník má vedomosť, otec uviedol že nie, navyše, on ako čašník nikdy nepracoval.

7. Matka vyjadrila obavu o to, čo sa deje v byte otca, uviedla, že sa dopyčovala, že k nemu chodievala často polícia. Z toho dôvodu boli vyžiadané správy od OO PZ Senica a od Mestskej polície, z ktorých bolo zistené, že dňa 15.11.2019 bol otec pokutovaný sumou 30 € za to, že v čase okolo 22:00 hod. podgurážený prevracal smetné nádoby a dňa 24.4.2020 bol pre porušovanie nočného kludu riešený opätovne, formou napomenutia.

8. Ohľadom stretávania otca s deťmi sa rodičia dohodli. O styku otca s maloletou D. uzavreli rodičovskú dohodu uvedenú vyššie, ohľadom maloletej B., vzhľadom k jej veku a k tomu, že tu sa zatiaľ nepodarilo nastoliť nejaký pravidelný režim, požiadali ponechať úpravu na dohodu rodičov.

9. Kolízny opatrovník a okresný prokurátor s uvedenými návrhmi súhlasili, pokiaľ ide o výživné, kolízny opatrovník navrhol zaviazat' otca na platenie výživného aspoň vo výške 100 € mesačne.

10. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže

aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 24 ods. 1, 3, 4 zákona č. 36/2005 Z.z. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 25 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom D. a B. bol podaný dôvodne. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od novembra 2019, odvtedy spoločne nehospodária, spoločne nezabezpečujú starostlivosť o deti. Maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou a jej priateľom. V starostlivosti matky o deti neboli zistené žiadne nedostatky. Otec so zverením detí matke súhlasil, preto boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o výživné, otec je od 11/2019 nezamestnaný. Napriek tomu, že na webe sú inzerované ponuky práce v odbore, v ktorom je vyučený, zamestnanie si doteraz nenašiel. Otec je zdravý, 36-ročný muž, ktorý má skúsenosti a zručnosti aj v iných činnostiach, ako sú stavebné práce, pracoval tiež ako vodič. Súdu sa preto javí ako vysoko nepravdepodobné, že v prípade, ak by otec vyvinul maximálne úsilie pre nájdenie si nového zamestnania, že by sa mu to v priebehu 10 mesiacov nepodarilo. Ako uvádza aj Krajský súd v Trnave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 24CoP 32/2019 zo dňa 13.12.2018 „Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča nie sú rozhodné jeho skutočné zárobkové (majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (majetkové) pomery, dané napr. jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovnými skúsenosťami. Princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity príjmov. Životná úroveň povinného rodiča nemôže byť posudzovaná len so zreteľom na súčasne dosahovaný (prípadne len tvrdý) príjem. Majetkové a osobné pomery je nutné posudzovať komplexne, pričom je potrebné zohľadniť aj skutočné možnosti, schopnosti, dosiahnutú kvalifikáciu, reálne možnosti na trhu práce, ale i vôľu a snahu

každého z rodičov dosiahnuť čo najvyšší zárobok. K týmto predpokladom je potrebné prihladiť najmä vtedy, ak by sa niektorý z rodičov vyhýbal plneniu vyživovacej povinnosti, prípadne by využitie svojich schopností a možností úmyselne či neúmyselne zanedbával. Ak schopnosti a možnosti otca nie sú využívané adekvátne z dôvodu úmyselného vyhýbania sa zárobkovým možnostiam zodpovedajúcim jeho dosiahnutému vzdelaniu, kvalifikácii a odborným schopnostiam, súd v takomto prípade vychádza pri určovaní výšky zárobku zo zásady potenciality zárobku, čo znamená, že vychádza z fikcie príjmu, ktorý by povinný rodič mohol reálne dosiahnuť (je schopný reálne dosahovať) a nie z jeho súčasného faktického príjmu.“ Preto pri určovaní výšky výživného vychádza z tzv. potencialného príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať, ak by vyvinul pri zháňaní práce väčšie úsilie. Takýto príjem sa na základe vyššie uvedeného pohybuje vo výške cca 500 € netto mesačne. Pokiaľ ide o výšku výživného, v súlade s úvahami viacerých súdov má súd za to, že cca 20% príjmu rodiča by malo byť určených pre potreby maloletých detí odkázaných na rodiča výživou. V danom prípade sa jedná o sumu 100 € a keďže sa v danom prípade jedná o dve maloleté deti, s prihliadnutím k ich veku a k tomu, že maloletá D. navštevuje materskú školu, s čím sú spojené zvýšené náklady, má súd za to, že výživné vo výške 60 € na maloletú D. a 40 € na maloletú B. je v súčasnosti primerané potrebám a veku detí, pričom súd prihliadol i na to, že deti sú zdravé a matke v súčasnosti s súvislosťou s bývaním nevznikajú náklady. Keďže výživné bolo priznané späť ku dňu podania návrhu na súd, otcovi vzniklo na zročnom výživnom nedoplatok, a to vo výške 400 € (výživné za mesiac apríl 2020 za 24 dní = 80 €, za mesiace máj až september 2020 = 500 €, odrátaná uhradená suma za toto obdobie 180 €), ktorý súd povolil otcovi splácať v primeraných splátkach. Na styku otca so maloletou D. sa rodičia dohodli, dohoda zodpovedá tomu, ako sa v súčasnosti stretávajú aj reálne uskutočňuje, maloletá je spokojná, pri stretávaní nevznikajú žiadne problémy, preto súd dohodu rodičov aj na základe odporúčenia kolízneho opatrovníka a okresného prokurátora schválil. Styk otca s maloletou B. ponechal na základe zhodného návrhu rodičov na dohode, nakoľko v prípade B. bude potrebné postupne nájsť model stretávania vhodný pre oboch rodičov a vyhovujúci aj samotnému dieťaťu

16. Na základe uvedeného bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

17. O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trnave, v štyroch vyhotoveniach.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- ch) súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže v súlade s § 27 zákona č. 36/2005 Z.z. do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.